

DIDAHĒ JEB DIVPADSMIT APUSTUĻU MĀCĪBA

1.nodala

1. Ir divi ceļi, viens dzīvības, otrs nāves ceļš. Starp abiem ceļiem ir liela starpība. /Ap.d.18:26/¹
2. Dzīvības ceļš ir šis: Vispirms, tev būs Dievu mīlēt, kas tevi ir radījis, otrām kārtām, savu tuvāku mīlēt kā sevi pašu; visu, ko tu gribi, lai tev nenotiek, to nedari arī citam.²
3. Šajos vārdos ietverta šāda mācība: Svētījiet tos, kas jūs lād, un lūdziet par saviem ienaidniekiem, gavējiet priekš jūsu vajātājiem. Jo kāda labvēlība ir tā, ka jūs mīliet tos, kas jūs mīl? Vai to nedara arī pagāni? Bet jūs mīliet arī tos, kas jūs nīst, tad jums nebūs ienaidnieku.³
4. Uzklasi, kas tev darāms, lai tu savu garu izglābtu. Vispirms atturies no pasaulīgām miesas un dvēseles iekārēm. Ja kāds tevi sit labajā vaigā, tam sniedzi arī otru⁴. Tad tu būsi pilnīgs. Ja tevi kāds spiež iet jūdzi, ej ar to divas⁵. Ja kāds ņem tev mēteli, dod viņam arī svārkus⁶. Ja tev kāds ņem tavu mantu, neatprasi to tam, jo arī tu nevari atdot⁷.
5. Katram, kas tev lūdz, dod un neatprasi, jo tavs Tēvs grib, lai no tām žēlastības dāvanām, kuras saņemam, dodam arī citiem. Svētīgs, kas pēc šī likuma dara, tas netaps sodīts. Bet ja kāds ņem bez trūkuma, vai tam! Ja viņš ņem trūkumā, tad viņš netop sodīts. Bet ja kāds ņem bez trūkuma, tam būs atbildība jādod, kāpēc viņš ņēmis un kādam nolūkam? Iekļuvis cietumā, viņš tiks nopratināts par visu, ko viņš darījis, un viņš neizklūs no turienes, kamēr nebūs nomaksājis visu līdz pēdējam grasim.⁸
6. Bet vērā liekams vārds šajā gadījumā ir, kas saka: Tavai dvēselei (mīlestības dāvanai?) būs svīst tavā rokā, kamēr tu neesi pārbaudījis, kam tu dod.

2.nodala

1. (Bet šis ir mācības otrais bauslis.)
2. Tev nebūs nokaut. Tev nebūs laulību pārkāpt, Tev nebūs netiklību dzīt. Tev nebūs zagt. Tev nebūs nodarboties ar buršanu. Tev nebūs gatavot indes. Tev nebūs miesas augli nodzīt, nedz arī jaundzimušos nogalināt. Tev nebūs iekārot sava tuvākā mantu.
3. Tev nebūs nepatiesi zvērēt. Tev nebūs nepatiesi liecināt. Tev nebūs neslavu celt. Tev nebūs pieminēt pārciestu ļaunumu.
4. Tev nebūs divdomīgam un divkosīgam būt, jo divkosība ir nāves slazds.
5. Lai tava runa nav nepatiesa un tukša, bet lai tā ir piepildīta ar pieredzi.⁹
6. Neesi ne mantrausis, ne laupītājs, ne liekulis, ne uzpūtīgs. Neperini jaunu pret savu tuvāko.
7. Nenīsti nevienu, bet ja kādu tiesā (izvirzi apsūdzību), tad aizlūdz par viņu; bet kurus mīli – mīli vairāk nekā savu dzīvību/ dvēseli.¹⁰

3.nodala

1. Mans bērns, bēdzi no visa samaitātā un no visa, kas tam līdzīgs.
2. Netopi ātrsirdīgs, jo ātrsirdība noved pie slepkavības. Neizraujieties un nepaļaujieties nekādai kaislībai, neesi strīdīgs, neiededzies, jo no visa tā var izcelties slepkavība.

¹ Sasauca ar Ps. 1

² Mk. 12:28-33; Mt. 22:36-40; 1Jņ. 4:21

³ Lk 6:28; Mt. 5:44

⁴ Mt. 5:39

⁵ Mt. 5:41

⁶ Mt. 5:40

⁷ Mt. 5:42

⁸ Mt 5:39-42

⁹ Ef 4:25

¹⁰ Bausļi + daudz no kalna sprediķa (Mt. 5; Lk. 6)

3. Mans bērns, neesi kārs, neiekāro, jo iekāre noved pie netiklības. Nekavējies bezkaunīgās runās un neļauj savām acīm vaļu, jo no tām ceļas laulības pārkāpšana.

4. Mans bērns, netopi putnu zintnieks (zilē pēc putnu lidojuma), jo tas noved pie elkdievības. Netopi arī vārdotājs, ne astrologs, ne skatuves brīnumdaris, ne šķīstītājs. Nepiedalies tādās lietās arī kā skatītājs, jo no visa tā izaug elkdievības.

5. Mans bērns, netopi arī melis, jo meli noved pie zādzības. Neesi arī naudas kārs, ne slavas kārs, jo arī no tā rodas zādzība.

6. Mans bērns, netopi arī par kurnētāju un neesi neapmierināts, jo tas ved pie zaimošanas. Neesi arī rupjš un bezkaunīgs, jo arī tas noved pie zaimošanas.

7. Esi lēnprātīgs, jo lēnprātīgie to zemi iemantos.

8. Topi pacietīgs un žēlsirdīgs, un pazemīgs, un labs. Bijībā uzņem vārdus, kurus tu dzirdi.

9. Nepaaugstinies un neesi pārgalvīgs. Nepieķeries ar savu dvēseli augstām personām, bet saeties ar taisnajiem un zemajiem.

10. Lai ar tevi notiek, kas notikdams, uzņem to savā apziņā, ka nekas nenotiek bez Dieva ziņas¹¹.

4.nodala

1. Mans bērns, dienās un naktīs piemini to, kas tev Dieva Vārdu ir sludinājis, to godā kā Kungu. Jo tur, kur Kungs tiek pasludināts, tur ir arī Viņš pats.

2. Ik dienas uzmeklē svētos, lai atspirdzinātos viņu vārdos.

3. Nesašķel, bet nomierini tos, kas cīnās. Tiesā taisni un neuzlūko cilvēka vaigu, bet sodi pārkāpumus, ja tas ir vajadzīgs.

4. Nešaubies un neesi tāds, kas nespēj izšķirties.

5. Neesi tāds, kurš izstiepj roku, lai ko saņemtu, bet to atvelk, kad kas jādod.

6. Ja tu esi kaut ko ieguvis ar savu roku darbu, tad no tā dod atpirkšanas maksu par saviem grēkiem.¹²

7. Tu zini To, kurš atalgo ar labu. Tāpēc dod un dodams nešaubies, nedz kurni, to darīdams.

8. Nenovērsies no trūkumcietējiem! Visu, kas tev ir, baudi kopā ar brāļiem un nesaki: tas ir mans! Jo ja jums ir kopība neiznīcīgajā, tad jo vairāk lai ir iznīcīgajā.

9. Neatrauj savu roku ne no sava dēla, ne no savas meitas, bet māci tos no jaunības Dieva bijāšanā.

10. Nepavēli bargi savam vergam vai verdzenei, kuri abi cer uz to pašu Dievu, lai sarūgtināti viņi nepazaudētu bijību pret jūsu Dievu. Jo Dievs neaicina pēc vaiga, bet tos, kurus sagatavojis Gars.

11. Bet jūs, vergi, paklausiet cieņā un bijībā saviem kungiem, kā Dieva attēlam.

12. Ienīsti katru liekulību un visu citu, kas nav Tam Kungam patīkams.

13. Neatmet Kunga iestādījumus un Viņa pavēles un sargi visu, ko esi no Viņa saņēmis, ne ko pieliekot, ne atņemot.

14. Draudzē izsūdzi savus pārkāpumus un neej lūgšanā ar netīru sirdsapziņu.

Tas ir dzīvības ceļš!

5.nodala

Bet nāves ceļš ir šāds:

1. Nāves ceļš ir samaitāts un lāstu pilns. Tur mīt slepkavība, laulības pārkāpšana, iekāre, netiklība, zādzība, elkdievība, burvība, indēšana, laupīšana, nepatiesa liecība, liekulība, divkosība, viltība, augstprātība, bezkaunība, mantkārtība, bezkaunīgas valodas, greizsirdība, pārgalvība, uzpūtība, augstprātība.

2. Krietnā vajāšana, patiesības nīšana, melu mīlēšana. Tie netic taisnības algai un nepakļaujas krietnajam un taisnai tiesai. Tie nestāv nomodā par krietno, bet gan par samaitāto.

¹¹ Mt. 10:29; Lk. 12:16

¹² Caķejs, Dāvids u.c. Sal pam. 3:27

3. Kuri tālu stāv no pacietības un lēnprātības, kas pieķeras niecībai un tīko pēc atriebības. Kas nepazīst līdzcietību pret nabagiem un nerūpējas par apbēdinātiem. Kas nogalina bērnus, iznīcina Dieva attēlu un savu Radītāju neatzīst. Kas no trūcīgiem novēršas, apbēdināto apspiež, bagātos aizstāv, nabago netaisnie tiesneši, caur caurim grēcinieki¹³.

Bērni, no visa tā sargieties!

6.nodaļa

1. Pielūkojiet, ka jūs netiekat no šī mācītā ceļa novesti un Dievam atsvešināti.
2. Ja tu Kunga jūgu pilnīgi nesīsi, tad tu kļūsi pilnīgs¹⁴. Bet ja tu to nespēji, tad dari, ko tu spēji.
3. Tāpat attiecībā uz ēdieniem, dari, ko spēji. Tomēr no elku upuriem ļoti sargies, jo tā ir kalpošana nedzīviem dieviem.

7.nodaļa- Kristību kārtība

Attiecībā uz kārtību:

1. Kristījiet šādi:
Kad jūs visu augstākminēto esat pasludinājuši, tad kristiet Tēva un Dēla un Svētā Gara Vārdā¹⁵, dzīvā, tekošā ūdenī.
2. Ja tev nav dzīva, tekoša ūdens, tad kristiet citā ūdenī. Ja nevari aukstā, tad siltā.
3. Ja tev nav ne viena, ne otra veida ūdens, tad lej uz galvas trīs reiz ūdeni Tēva un Dēla un Svētā Gara vārdā.
4. Pirms kristības, tiklab kristītājam, kā kristāmajam jāgavē. Kristāmajam pavēli, lai viņš vienu vai divas dienas iepriekš gavē. Vēlams arī dažiem citiem gavēt līdz ar viņu.

8.nodaļa – Gavēnis

1.Jūsu gavēnis lai nenotiek vienā laikā ar tiem liekuļiem (farizejiem), jo viņi gavē pirmdienās un ceturtdienās. Bet jūs gavējat trešdienās¹⁶ un piektdienās¹⁷.

2. Arī nelūdziet tā, kā tie liekuļi lūdz, bet lūdziet tā, kā Kungs ir pavēlējis savā Evaņģēlijā.

Lūdziet tā:

Mūsu Tēvs debesīs!
Svētīts lai top Tavs vārds.
Lai nāk Tava valstība.
Tavs prāts lai notiek kā debesīs, tā arī virs zemes.
Mūsu dienišķo maizi dod mums šodien,
Un piedod mums mūsu parādus, kā arī mēs piedodam saviem parādnikiem.
Un neieved mūs kārdināšanā, bet atpestī mūs no tā ļaunā.
Jo Tev pieder tā valstība, spēks un gods mūžīgi. Āmen.¹⁸

3. Trīs reizes dienā tā lūdziet!

9.nodaļa – Euharistijas kārtība

1. Par Euharistiju – pateicības mielastu pateicieties šādi:

2. Visupirms par kausu:

Mēs pateicamies Tev, mūsu Tēvs, par svēto Dāvida, Tava kalpa, vīna koku, ko Tu mums esi pasludinājis caur savu kalpu Jēzu.

¹³ Gal. 5:19-21

¹⁴ Mk. 8:34; Mk. 10:21; Lk 9:23; Lk 14:27

¹⁵ Mt. 28:19

¹⁶ Pieminot Jūdas nodevību.

¹⁷ Pieminot Kunga krusta nāvi.

¹⁸ Mt 6:9

Tev slava mūžībā!

3. Par lauzto maizi pateicieties šādi:

Mēs pateicamies Tev, mūsu Tēvs, par dzīvību un atziņu, ko Tu mums esi pasludinājis caur Jēzu – Tavu kalpu.

Tev slava mūžībā!

4. Kā šī maize ir bijusi izkaisīta uz kalniem un savākta kļuvusi par vienu, tā liec savu draudzi no visiem zemes galiem Tavā valstībā sanākt vienkopus, jo Tava ir godība un spēks caur Jēzu Kristu mūžībā.
5. Bet neviens lai neēd un nedzer no jūsu pateicības mielasta, izņemot tos, kas kristīti Kunga vārdā. Jo Kungs par to ir sacījis: *Jums nebūs svētumu mest suņiem priekšā*¹⁹!

10.nodaļa – Pateicības kārtība

1. Bet, kad jūs esat paēduši, tad pateicieties tā:

2. Mēs Tev pateicamies, Svētais Tēvs, par Tavu svēto vārdu, kam Tu esi sagatavojis mājokli sirdīs un par atziņu, ticību un nemirstību, ko Tu mums esi zināmu darījis caur Jēzu, Savu Bēru.

Tev slava mūžībā!

3. Tu visuspējīgais Valdnieks, kas visu esi radījis sava vārda dēļ. Ēdienu un dzērienu Tu esi cilvēkiem devis barībai, lai visi Tev par to pateiktos. Bet mums Tu esi devis garīgu barību un dzērienu un mūžīgu dzīvību Caur savu Bēru.

4. Par visām šīm lietām mēs Tev pateicamies, jo Tu esi varens.

Tev slava mūžībā!

5. Piemini, Kungs, savu draudzi, lai tā tiktu atraisīta no miesas samaitātības un Tavā mīlestībā kļūtu pilnīga. Vadi to svētītu no visiem četriem vējiem kopā savā valstībā, ko Tu tai esi sagatavojis.

Jo Tavs ir spēks un godība mūžībā.

6. Lai nāk Tava žēlastība un lai paiet šī pasaule! Ozianna Dāvida dēlam²⁰! Kas ir svēts, tas lai nāk, bet ja kas nav tāds, tas lai atgriežas! Maran atta²¹! Āmen.

7. Praviēšiem ir ļauts pateikties kā viņi grib.

11.nodaļa – Praviēši un sludinātāji

1. Bet, ja nu kāds nāk un māca jums visu to, kas līdz šim jums ir sludināts, uzņemiet to²².

2. Bet, ja tas, kas jūs māca, pats ir novērsies no šīs mācības un māca jums ko citu, kas ved pie sairšanas, tad neklausiet to! Bet, ja viņš māca, lai vairotu taisnību un Kunga atziņu, tad viņu uzņemiet kā Kungu.

3. Kas attiecas uz apustuļiem un praviēšiem, tad rīkojieties pēc Evaņģēlija noteikumiem tā:

4. Ikviens apustulis, kas ierodas pie jums, ir uzņemams kā Kungs.

5. Bet, viņš var palikt tikai vienu dienu, ja ir nepieciešams, tad divas. Ja viņš paliek trīs dienas, tad viņš ir viltus praviētis.

6. Ja apustulis dodas tālāk, viņš nedrīkst neko saņemt, izņemot maizi. Ja viņš lūdz naudu, tad viņš ir viltus praviētis.

7. Un katru praviēti, kas runā garā, nepārbaudiet un netiesājiet, jo visi grēki taps piedoti, bet šis grēks netiks piedots.

8. Ne ikkatrs, kas runā garā, arī ir praviētis, bet tikai tas ir praviētis, kam ir Kunga dzīves veids. Pēc dzīves veida jūs pazīsiē viltus praviēti un īstu praviēti.

9. Arī ikviens praviētis, kurš garā pavēl klāt galdu un pats ēd no tā, ir viltus praviētis. Īsts praviētis no tā galda neēd.

10. Tāpat arī ikviens praviētis, kas patiesību māca, bet nedara to, ko māca, ir viltus praviētis.

¹⁹ neticīgi un atkāpušies Mt. 7:6

²⁰ Mt. 21:9,15; Mk. 11:9-10; Jņ. 12:13

²¹ 1. Kor 16:22

²² Gal. 1:19; 2.Kor. 11:4

11. Ikviens pārbaudīts, patiesi pravietis, kas kaut ko neizprotamu dara draudzei, bet ko dara, neliek citiem to darīt, nav tiesājams, jo pie Dieva ir viņa tiesa. Jo tāpat ir darījuši arī senie pravieši.
12. Bet, kas runā garā un saka: Dodiet man naudu, vai ko citu, to neklausiet. Bet ja viņš aicina dot priekš citiem, kas cieš trūkumu, tad lai neviens viņu netiesā.

12.nodaļa – Laji²³

1. Ikviens, kas nāk Kunga vārdā, lai top uzņemts. Bet lai to iepazītu, pārbaudiet to. Jums jānovēro tas tiklab no labās, kā kreisās (sliktās) puses.
2. Ja tas ir ienācējs vai kāds cauri ceļotājs, atbalstiet to, cik spējat. Bet, ņemot vērā tā vajadzību, viņam atļauts palikt tikai divi vai trīs dienas.
3. Ja viņš grib pie jums apmesties uz dzīvi, varbūt kā amatnieks, lai strādā un pārtiek.
4. Bet, ja viņam nav amata, tad pēc jūsu ieskata iekārtojiet tā, lai viņam kā kristietim nebūtu pie jums jādzīvo bezdarbībā un trūkumā.
5. Bet, ja viņš nedomā to darīt, tad viņš ir Kristu pārdevis.
No tādiem sargieties!

13.nodaļa – Ziedoņi

1. Ikviens īsts pravietis, kas pie jums nodomājis apmesties, ir savas barības vērts.
2. Tāpat savas barības vērts ir ikviens strādnieks un patiesi mācītājs.
3. Tad nu ņemiet no sava vīna spaida, no sava klona, liellopu un citu pirmajiem un dodiet to praviešiem, jo tie ir jūsu augstie priesteri.
4. Bet, ja jums nav praviešu, tad dodiet to nabagiem.
5. Ja tu iejauc mīklu, tad pirmo cepumu ņem un dod pēc bauslības.
6. Tāpat, atdarot vīna vai eļļas krūzi, pirmo kausu dod pravietim.
7. Tāpat no naudas, drēbēm un ikviena īpašuma, dodiet pēc bauslības priekšrakstiem.

14.nodaļa – Dievkalpojums un gatavošanās tam

1. Kad jūs Kunga dienā²⁴ esat sapulcējušies, tad lauziet maizi un pateicieties pēc tam, kad esat izsūdzējuši savus grēkus, lai jūsu upuris būtu šķīsts.
2. Bet ikviens, kas ar saviem ticības biedriem atrodas strīdā, lai nenāk kopā ar jums, kamēr tie nav izlīguši, jo caur to jūsu upuris būtu nesvēts. Jo Kunga vārds saka: *Ikvienā vietā un laikā nesiet Man šķīstu upuri, jo Es esmu liels Valdnieks, un tautas apbrīno Manu vārdu, saka Kungs²⁵.*

15.nodaļa – Bīskapi, diakoni

1. Tad nu izraugiet Kunga cienīgus bīskapus un diakonus: patiesus, pārbaudītus, kas ir lēnprātīgi un kas nav kāri uz naudu. Līdzīgi praviešiem un mācītājiem viņi jums kalpos.
2. Tādēļ neuzskatiet viņus par mazvērtīgiem, jo tie ir jūsu cienīgi, tāpat kā pravieši un mācītāji.
3. Pamāciet cits citu ne ar dusmām, bet mierīgā garā, kā to jums māca Evaņģēlijs. Ne ar vienu, kas noziedzies pret savu tuvāku, nerunājiet, nedz arī tas no jums ko dabū dzirdēt, kamēr tas nav atgriezies.
4. Bet jūsu lūgšanas, jūsu dāvanas un ikvienu savu darbu dariet, kā tas mūsu Kunga Evaņģēlijā norādīts.

16.nodaļa – Kunga atnākšana

1. Esiet nomodā par savu dzīvību. Savus lukturus neizdzēsiet, bet esiet gatavi, jo jūs nezināt to stundu, kad jūsu Kungs nāks.²⁶

²³ ne svētkalpotāji, pravieši – parastie draudzes locekļi

²⁴ svētdienā

²⁵ Mal. 1:14

²⁶ Mt. 25

2. Pulcējieties bieži un meklējiet to, kas jūsu dvēselēm ir nepieciešams, jo viss jūsu ticības laiks jums neko nelīdzēs, ja pēdējā laikā nebūsiat pilnīgi.
3. Ņemiet vērā, ka pastarajā laikā viltus pravieši un pavedēji ņems virsroku, un avis pārvērtīsies vilkos un mīlestība – naidā.
4. Nelikumībām pieaugot, viņi viens otru vajās un viens otru nodos. Tad kā Dieva Dēls parādīsies pasaules maldinātājs un darīs zīmes un brīnumus. Visa zeme taps nodota viņa rokās, un viņš darīs nelietības, kādas no mūžības nav notikušas.
5. Tad cilvēku cilts nonāks ugunīs un daudzi piedauzīsies un ies pazušānā. Bet tie, kas paliks ticībā, tiks izglābti no nolādēto vidus.
6. Tad parādīsies patiesas zīmes: vispirms atklāsmes zīmes pie debesīm, tad bazūņu skaņu zīme, tad sekos mirušo augšāmcelšanās.
7. Taču ne visi celsies augšām, bet kā ir sacīts: Kungs nāks un visi svētie līdz ar Viņu. Tad pasaule redzēs Kungu nākam uz debess mākoņiem...*

**Dažas pēdējās rindas nav saglabājušās. Pēc "Didahes" parafrāzes "Apustuliskajās konstitūcijās" varētu restaurēt šādi: "Un tad atnāks Kungs un visi svētie līdz ar Viņu uz padebešiem vētrā, ar Viņa spēka eņģeļiem uz godības troņa, lai notiesātu pasaules pievīlēju velnu un katram dotu pēc viņa darbiem. Tad (aiz)ies ļaunie mūžīgās mokās, bet taisnie ieies mūžīgajā dzīvībā un iemantos to, ko acs nav redzējusi un ausis nav dzirdējusi, un kas cilvēka sirdī nav nācis, ko Dievs sagatavojis tiem, kuri Viņu mīl, un tie priecāsies Dieva valstībā, kura ir Kristū Jēzū.*

Pēc. A. Jundža tulkojuma